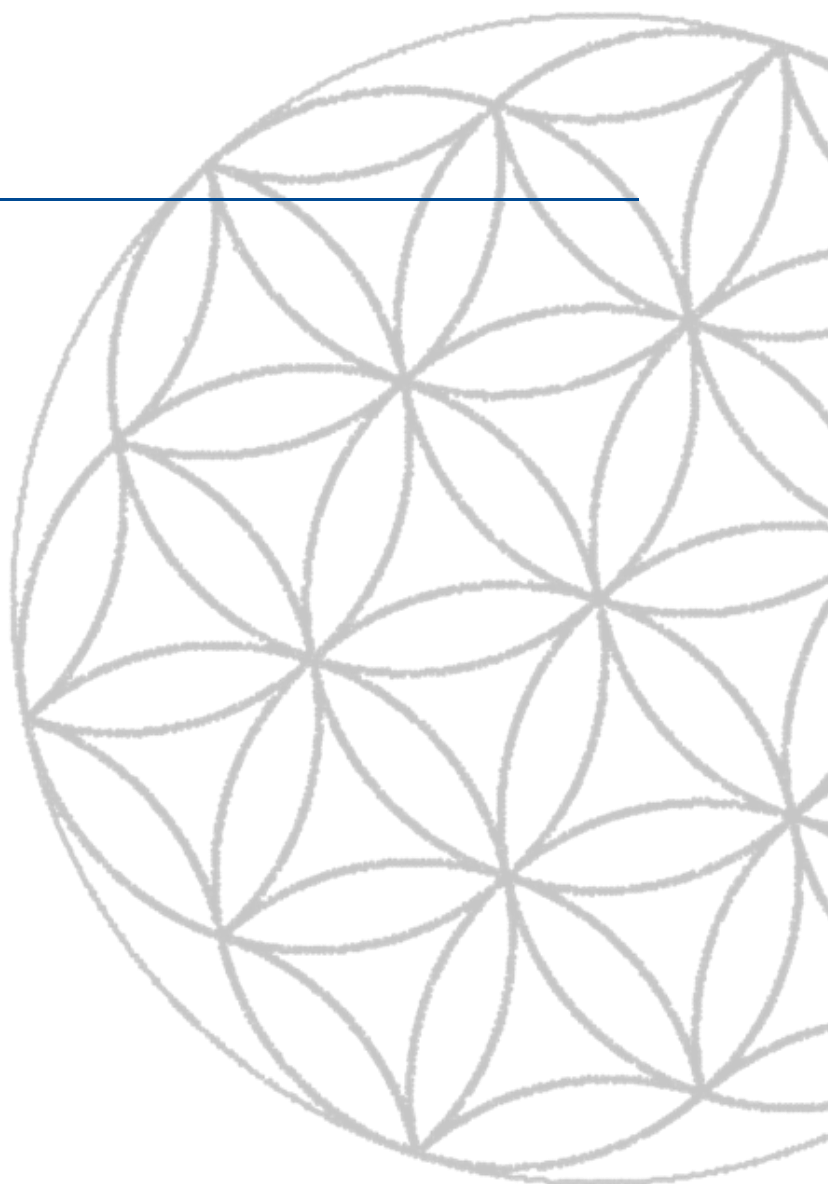

Pomoc medyczna w Polsce

– przewodnik dla obywateli Ukrainy

9 marca 2022 r.

Osoby korzystające z usług medycznych w Polsce podlegają szczególnej ochronie prawnej. Wszyscy pacjenci, niezależnie od ich narodowości, mają takie same prawa. Poniżej omawiamy kluczowe prawa pacjentów i rozwiązania prawne dotyczące obywateli Ukrainy.

Planowane zmiany w prawie

Rząd przygotowuje specjalne rozwiązania prawne, które umożliwią rozliczenie świadczeń medycznych udzielonych obywatelom Ukrainy przybywającym do Polski w związku z agresją militarną Rosji.

Rozwiązania te będą dotyczyć obywateli Ukrainy, którzy mają zaświadczenie wystawione przez Straż Graniczną RP lub odcisk stempla Straży Granicznej RP w dokumencie podróży, potwierdzające legalny pobyt na terytorium RP po przekroczeniu granicy od 24 lutego 2022 r., w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.

Przepisy obejmą placówki medyczne, które mają podpisany kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia. Zmiany w prawie będą obowiązywały z mocą wsteczną od 24 lutego 2022 r.

Zasady udzielania świadczeń medycznych dla obywateli Ukrainy oraz ich rozliczania będą identyczne jak w przypadku polskich pacjentów. Obywatele Ukrainy będą mieć dodatkowy tytuł uprawniający do świadczeń zdrowotnych w Polsce.

Za świadczenia zapłaci Narodowy Fundusz Zdrowia ze środków z budżetu państwa. Podstawą rozliczeń będą stawki zapisane w umowach z NFZ.

Pacjent z Ukrainy. Jak powinny się zachować placówki medyczne

Trwa przygotowanie specjalnych rozwiązań prawnych, ale świadczeniodawcy, gdy trafi do nich pacjent z Ukrainy, już teraz:

- nie powinni odmawiać mu pomocy
- nie powinni odsyłać pacjenta do innego świadczeniodawcy
- nie powinni domagać się od niego zapłaty za udzielone świadczenia i nie powinni wystawiać za nie faktur
- powinni ewidencjonować odrębnie każdy przypadek udzielenia pomocy obywatelowi Ukrainy na podstawie danych z paszportu lub z innego dokumentu podróży albo z zaświadczenia wydanego przez Straż Graniczną RP.

Sprawozdawanie i rozliczanie świadczeń zdrowotnych udzielonych obywatelom Ukrainy w ramach umów z NFZ będzie możliwe niezwłocznie po uchwaleniu specjalnej ustawy i określeniu rozwiązań rozliczeniowych.

Prawa pacjenta

ODPOWIEDNIA JAKOŚĆ OPIEKI

Każdy pacjent ma prawo do świadczeń medycznych, które spełniają wymagania współczesnej medycyny i są świadczone z należytą starannością przez podmioty świadczące usługi medyczne w warunkach spełniających wymagania zawodowe i sanitarne określone przez poszczególne przepisy. Oznacza to, że

choć jakość opieki może się różnić, musi ona zapewniać co najmniej pewien minimalny akceptowany standard.

ZROZUMIAŁE INFORMACJE MEDYCZNE

Każdy pacjent ma prawo otrzymać od lekarza dostępną informację o:

- swoim stanie zdrowia
- diagnozie
- proponowanych i możliwych metodach diagnostyki i leczenia
- przewidywanych konsekwencjach ich zastosowania lub niezastosowania
- wynikach leczenia
- rokowaniu

w ramach świadczonych przez tego lekarza usług medycznych.

Jeśli coś jest niejasne, zapytaj o to swojego lekarza lub innego pracownika służby zdrowia.

Uwaga – placówki medyczne nie mają obowiązku zapewnić tłumacza. Możesz jednak skorzystać z pomocy bliskich, wolontariuszy lub profesjonalnych tłumaczy.

OPIEKA MEDYCZNA TYLKO ZA TWOJĄ ZGODĄ

Każdy pacjent ma prawo wyrazić świadomą zgodę na świadczenie określonych usług medycznych lub odmówić takiej zgody. Oznacza to, że nie wolno nikogo leczyć na siłę. Bez Twojej zgody opieka medyczna nie jest świadczona. Zgoda musi być poinformowana, a zatem poprzedzona informacjami, o których mowa w poprzednim akapicie. Masz prawo wiedzieć, na co się zgadzasz.

TAJEMNICA MEDYCZNA

Osoby wykonujące zawód lekarza, w tym świadczące usługi medyczne, mają obowiązek zachować w tajemnicy informacje związane z pacjentem, uzyskane w związku z wykonywaniem zawodu lekarza. Oznacza to, że nikt poza Tobą, wskazanymi przez Ciebie osobami lub innymi upoważnionymi osobami nie otrzyma informacji o Twoim zdrowiu.

ODPOWIEDNIE WARUNKI

Każdy pacjent ma prawo do poszanowania intymności i godności, w szczególności przy świadczeniu mu usług medycznych. Oznacza to, że chociaż warunki opieki medycznej mogą się różnić, powinny one zapewnić poczucie prywatności i właściwego obchodzenia się. Na Twoją prośbę krewny może być obecny podczas świadczenia usług medycznych.

DOSTĘP DO DOKUMENTACJI MEDYCZNEJ

Każdy pacjent ma prawo dostępu do dokumentacji medycznej dotyczącej jego stanu zdrowia i świadczonych mu usług medycznych. Oznacza to, że świadczone usługi medyczne muszą być udokumentowane. Możesz także uzyskać recepty, skierowania i inną dokumentację medyczną. Będziesz mógł również wykorzystać te dokumenty w dalszym procesie leczenia, nawet jeśli nie będzie on kontynuowany w Polsce.

Leki

Jeśli nie masz statusu uchodźcy, zapłacisz pełną cenę za leki na receptę. Osoby przybywające z Ukrainy w związku z toczącym się tam konfliktem zbrojnym nie są uprawnione do leków refundowanych.

Jeśli masz status uchodźcy, masz prawo skorzystać w Polsce ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w tym z leków refundowanych. Na receptce musi widnieć symbol „BW”. Musisz też przedstawić dokument potwierdzający status uchodźcy.

W sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia możesz uzyskać receptę bezpośrednio w aptece. Jest to tzw. recepta farmaceutyczna, którą wystawia farmaceuta posiadający prawo wykonywania zawodu. Za leki na taką receptę płaci się pełną cenę.

Możesz także zrealizować w polskiej aptece receptę wystawioną w Ukrainie, z pełną odpłatnością, jeśli zawiera następujące dane:

- imię lub imiona i nazwisko pacjenta
- adres pacjenta
- nazwę powszechnie stosowaną (międzynarodową) albo nazwę handlową leku
- postać leku
- moc leku
- ilość leku
- datę wystawienia recepty
- dane osoby wystawiającej receptę w formie nadruku lub pieczęci i podpis osoby wystawiającej receptę.

Covid-19

Od piątku 25 lutego 2022 r. obowiązuje nowelizacja rozporządzenia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Zgodnie z nowelizacją osoby przekraczające granicę polsko-ukraińską w związku z konfliktem zbrojnym nie muszą odbywać kwarantanny ani okazywać negatywnego wyniku testu na Covid. Ponadto mogą się zaszczepić przeciwko Covid-19 i bezpłatnie przetestować.

Specustawa

7 marca rząd przyjął projekt tzw. specustawy, czyli ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy z związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Główne założenia specustawy w zakresie ochrony zdrowia to:

- dostęp do bezpłatnej opieki medycznej na takich samych zasadach i w takim samym zakresie, jaki przysługuje osobom objętym obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym w Polsce
- koszty świadczeń opieki zdrowotnej będzie ponosić Narodowy Fundusz Zdrowia
- uproszczenie zasad zatrudniania osób wykonujących zawód medyczny (lekarz, pielęgniarka) z Ukrainy i kierowania ich do pracy np. do tzw. „hubów” sanitarnych, bądź szpitali tymczasowych.

Małgorzata Sokółowska
radca prawny

praktyka ochrony zdrowia

malgorzata.sokolowska@wardynski.com.pl

Natalia Fałęcka-Tyszka
radca prawny

praktyka ochrony zdrowia

natalia.falecka-tyszka@wardynski.com.pl

WARDYŃSKI I WSPÓLNICY

AL. UJAZDOWSKIE 10

00-478 WARSZAWA

TEL.: +48 22 437 82 00, 22 537 82 00

FAKS: 22 437 82 01, 22 537 82 01.

E-MAIL: WARSAW@WARDYNSKI.COM.PL

WWW.WARDYNSKI.COM.PL

KRAKÓW

UL. LUDWINOWSKA 7/5

30-331 KRAKÓW

TEL.: + 48 12 290 86 20

FAKS: + 48 12 290 86 21

KRAKOW@WARDYNSKI.COM.PL

POZNAŃ

UL. MARCELIŃSKA 90

60-324 POZNAŃ

TEL.: + 48 61 651 87 00

FAKS: + 48 61 651 87 01

POZNAN@WARDYNSKI.COM.PL

WROCŁAW

UL. GWIAŹDZISTA 66

53-413 WROCŁAW

TEL.: + 48 71 348 86 00

FAKS: + 48 71 348 86 01

WROCLAW@WARDYNSKI.COM.PL